

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa M. N.

przeciwko G. N.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 26 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej
w Warszawie,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z 6 kwietnia 2022 r., sygn. akt V WSC 4/22 (V Ca 536/20, V Cz 485/20),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 kwietnia 2022 r. – w jego pkt II – Sąd Okręgowy w Rzeszowie odrzucił skargę kasacyjną pozwanego G. N. od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 14 czerwca 2021 r. w sprawie z powództwa M. N. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Przyczyną odrzucenia skargi kasacyjnej pozwanego było jej nieopłacenie (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

W uzasadnieniu wyjaśniono, że postanowieniem z 10 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego G. N. o zwolnienie go od kosztów sądowych. Postanowienie to zostało doręczone pełnomocnikowi

pozwanego 28 marca 2022 r., a zatem tygodniowy termin do uiszczenia opłaty sądowej od skargi kasacyjnej upłynął 4 kwietnia 2022 r.

Ponadto pismem z 15 kwietnia 2022 r. pozwany złożył wniosek o „przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty” wskutek niemożności wykonania tej czynności w terminie bez winy pełnomocnika. Postanowieniem z 4 maja 2022 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie odrzucił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej.

Pozwany wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 6 kwietnia 2022 r., które zaskarżył w części odrzucającej skargę kasacyjną (pkt II). Ponadto, na podstawie art. 380 w zw. z art. 398²¹, art. 397 § 2 i art. 394¹ § 3 k.p.c., zaskarżył w całości postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 4 maja 2022 r. odrzucające wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej. Pozwany zarzucił naruszenie art. 171 w zw. z art. 169 § 1 oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. Na tej podstawie wnosił o uchylenie zaskarżonych postanowień.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w razie wniesienia przez stronę zastępowaną przez zawodowego pełnomocnika skargi kasacyjnej, od której – stosownie do wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia – pobierana jest opłata stała lub stosunkowa, sąd drugiej instancji, po doręczeniu postanowienia oddalającego w całości lub w części wniosek o zwolnienie skarżącego od kosztów sądowych oraz bezskutecznym upływie terminu przewidzianego w art. 112 ust. 3 u.k.s.c., odrzuca skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. (uchwała SN z 16 marca 2017 r., III CZP 82/16, zasada prawna). W okolicznościach sprawy pozwany nie kwestionował, że opłata sądowa od skargi kasacyjnej nie została uiszczona w ustawowym terminie.

Pozwany nie ma racji kwestionując prawidłowość postanowienia Sądu Okręgowego o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, odrzucenie środka zaskarżenia z powodu nieuzupełnienia braku fiskalnego stanowi podstawę do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia tego środka

zaskarżenia, a nie do uzupełnienia braku (postanowienia SN: z 9 lipca 2008 r., V CZ 44/08, OSNC-ZD 2009, nr 3; z 20 lipca 2012 r., II CZ 55/12; z 22 listopada 2017 r., IV CZ 75/17). W piśmie z 15 kwietnia 2022 r. skarżący wnosił zaś o „przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty” (k. 460) i załączył do wniosku dowód uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej. Wbrew przekonaniu żalącego, złożony przez niego wniosek o „przywrócenie terminu do wniesienia opłaty” nie mógł wywołać takiego samego skutku jak złożenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, ponieważ doszło w tym wypadku do wadliwego doboru czynności procesowej. Przewidziana w art. 168 § 1 k.p.c. możliwość przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, który został przekroczony, dotyczy bowiem określonej czynności procesowej, a nie jej elementów składowych, kreujących ją lub tworzących jej formę.

Z przytoczonych względów orzeczono, jak w sentencji.

[SOP]

[ms]